

การพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความโดยใช้แผนผังความคิด สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3*

(PRACTICAL PACKAGES DEVELOPMENT EMPHASIZE READING BY MIND MAP FOR PRATHOMSUKSA III STUDENTS

ศศิธร สุริยวงศ์**
ดร.วิจิต สุรัตน์เรืองชัย***

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความโดยใช้แผนผังความคิดสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 และเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังใช้แบบฝึก

กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3/2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2554 โรงเรียนเทศบาลวัดดุ่มมหาชัยชุมพล อ.เมือง จ.ระยองจำนวน 35 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Sampling) จากจำนวนนักเรียนทั้งหมด 3 ห้องเรียน ใช้เวลาในการทดลอง 15 ชั่วโมง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบค่า t- test (dependent sample)

ผลการวิจัยพบว่าแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความโดยใช้แผนผังความคิด สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีประสิทธิภาพ เท่ากับ 83.42 /85.71 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน80/80 ที่กำหนดไว้และมีผลสัมฤทธิ์ด้านการเรียนหลังเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความโดยใช้แผนผังความคิดสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ : การพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ/แผนผังความคิด /นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

ABSTRACT

The purpose of this research was to develop practical packages emphasize reading by mind map of prathom sukka three students to meet the standard efficiency criterion of 80/80 and learning achievement comparison by practice before and after use.

The sample consisted of thirty five students of prathom sukka III at Tessaban WatLum Mahachai Chumpol School, Meung District, Rayong Province by group random method (Cluster

*คุณนิพนธ์การศึกษาคุณภูมิบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

**นิสิตหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

***รองศาสตราจารย์ ภาควิชาการจัดการเรียนรู้ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

Sampling) of three classrooms . The experiment was set up 15 hours The data was analyzed byutilizing the average, the percentage, the standard deviation and Test t-test (dependent sample)

It was revealed that the practice emphasize reading by mind map for prathom sukxa III students have efficiency equal 83.42/85.71 were higher than standard gain 80/80 and the students have achievement after instruction by practical package emphasize reading by mind map was higher than before instruction with statistical significantly at a.0.1 level.

KEYWORD : PRACTICAL PACKAGES DEVELOPMENT/ EMPHASIZE READING / MIND MAP / PRATHOMSUKSA THREE STUDENTS

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเล่าเรียนในโรงเรียนอาศัยการอ่านเป็นกิจกรรมสำคัญ การหัดอ่านจึงเป็นทักษะเบื้องต้น และพื้นฐานในการศึกษาหาความรู้ ซึ่งต้องดำเนินการตั้งแต่แรกเข้าโรงเรียน แม้เมื่อเด็กเรียนชั้นสูงแล้วก็ต้องฝึกฝนไปจนกว่าจะสามารถอ่านแตกฉาน อ่านโดยพิเคราะห์และสามารถใช้ประโยชน์จากการอ่านได้อย่างเต็มที่ นอกจากนี้ยังต้องหมั่นฝึกฝนด้วยตนเองให้มีนิสัยรักการอ่านและเป็นนักอ่านที่มีคุณภาพ ซึ่งจะทำให้เป็นคนที่มีคุณภาพของสังคมด้วย (สมพร แพงพิพัฒน์, 2547: 122)

สืบเนื่องมาจากความสำคัญของการอ่านที่ใช้เป็นกิจกรรมหลักในการเล่าเรียนแล้ว หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนเทศบาลวัดลุ่มมหาชัยชุมพล ยังได้ระบุในคำอธิบายรายวิชาในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ว่าครูผู้สอนต้องจัดกิจกรรมให้กับนักเรียนโดยใช้ทักษะการอ่าน การเขียน การฟัง การดู การพูดอย่างมีวิจารณญาณ และสร้างสรรค์ ให้สามารถแสดงความคิดเห็น ความรู้สึก ลำดับเรื่องราวต่าง ๆ อย่างเป็นเหตุเป็นผล ใช้ภาษาได้ถูกต้องเหมาะสม มีนิสัยรักการอ่าน มีมารยาทในการอ่าน การเขียน การฟัง การดู และการพูด ภูมิใจในความงามของภาษาเห็นคุณค่าร่วมกันอนุรักษ์สืบสานภูมิปัญญาไทยรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติตลอดไป

การสอนอ่านจับใจความเป็นสิ่งสำคัญเพราะถ้าอ่านแล้วจับใจความไม่ได้หรือผิดไปจากเจตนาของผู้กำหนดข้อความแล้วย่อมก่อให้เกิดปัญหา ในการสอนอ่านควรเปิดโอกาสให้เด็กได้คิดวิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์ มีวิจารณ์ญาณ ทำความเข้าใจในสิ่งที่อ่านอย่างถูกต้องไม่เป็นเหยื่อของข้อความที่มีเจตนาร้ายแอบแฝงอยู่ จากผลการประเมินสถานะ การพัฒนาคนและสังคมไทยในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (2550-2554) พบว่าในด้านของการเรียนเป็นเรื่องที่ต้องให้ความสำคัญเป็นอย่างสูงทั้งนี้เนื่องจากผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา 4 วิชาหลักคือ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ ต่ำกว่าร้อยละ 50 มาโดยตลอด ในด้านทักษะการอ่านของนักเรียนส่วนใหญ่มีค่าไม่เกินระดับ 2 จากทั้งหมด 5 ระดับ (แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 10 หน้า 48) นอกจากนี้ในวงการศึกษ จากการศึกษาเอกสารเกี่ยวกับการอ่านพบว่าอ่านจับใจความเป็นปัญหามากที่สุดคือ อ่านแล้วจับใจความสำคัญไม่ได้ สรุปประเด็น ไม่สามารถแยกความรู้ ข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็นได้ ทำให้ไม่รับประโยชน์จากการอ่านเท่าที่ควรทั้งยังเป็นปัญหาอุปสรรคต่อการเรียนรู้และการศึกษาวิชาต่างๆ (กรมวิชาการ, 2546 ค : 188) ซึ่งนักเรียนส่วนใหญ่มีนิสัยรักการอ่านน้อย ส่วนหนึ่งเกิดจากนักเรียนจำนวนมากจับใจความไม่เป็นหรืออ่านได้ช้าทำให้เกิดความเบื่อหน่าย ส่วนหนึ่งอาจเนื่องมาจากการสอนของครูที่มีการวางแผนไม่ดี ขาด

ความพร้อมในการสอน เรื่องที่นำมาอ่านยากเกินไป ครูจัดกิจกรรมไม่เหมาะสมกับนักเรียน ใช้วิธีการสอนที่ไม่น่าสนใจ และปัญหาทางภาษาถิ่น (พัชนีัย หนูคง, 2546 : 3)

สำหรับโรงเรียนเทศบาลวัดลุ่มมหาชัยชุมพล สังกัดเทศบาลนครระยอง กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2553 ความสามารถในการอ่านสาระการเรียนรู้ภาษาไทย มีค่าคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 67.66

จากข้อมูลดังกล่าวชี้ให้เห็นว่าการอ่านของนักเรียนยังมีจุดบกพร่องที่จะต้องแก้ไข ผลการเรียนรู้ทักษะภาษาไทยยังไม่เป็นที่พอใจ ปัญหาด้านการอ่านจำเป็นต้องแก้ไขให้ครบถ้วนกระบวนการ (แมนมาส ขวลิขิต, 2544: 73) ในการสอนอ่านจับใจความจะให้บรรลุเป้าหมายนั้นไม่ใช่เรื่องง่าย ควรจะมีเทคนิคการสอนอ่าน รวมทั้งมีวัสดุประกอบการเรียน สื่อ กิจกรรมที่ดี แบบฝึกหัดเสริมการอ่าน โดยเน้นให้นักเรียนเรียนด้วยตนเอง และควรให้เด็กได้มีการฝึกฝนตั้งแต่ชั้นประถมในระดับต้นๆ ดังนั้นครูจึงควรที่จะศึกษาและหาแนวทางการพัฒนาให้ผู้เรียนได้มีทักษะการอ่านโดยเฉพาะการอ่านจับใจความ

การสร้างแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความจะเป็นสิ่งที่ช่วยให้การสอนอ่านมีความหมายและสนองตอบต่อจุดมุ่งหมายของหลักสูตรได้อย่างสมบูรณ์ถือเป็นสื่อและเครื่องมือในการเรียนรู้ที่เร้าใจให้นักเรียนได้ฝึกหัดซ้ำๆ ทวนได้ ซึ่งนักเรียนจะเกิดการเรียนรู้จากการปฏิบัติด้วยตนเอง สามารถนำมาทบทวนและทำความเข้าใจบทเรียนด้วยตนเอง เป็นการฝึกทักษะทางภาษาให้ดียิ่งขึ้นและจดจำเนื้อหาได้คงทน ส่วนวิธีการจัดการเรียนรู้คือการนำเทคนิคการเขียนแผนผังความคิดมาพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน

จากความดังกล่าวมาข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยสร้างแบบฝึกการอ่านจับใจความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ขึ้นมาเพื่อแก้ปัญหา ส่วนวิธีการที่จะช่วยให้เข้าใจเรื่องที่อ่านจับใจความ ผู้วิจัยได้นำวิธีการที่เหมาะสม

ที่จะนำมาใช้ในการอ่านจับใจความได้ดีที่สุดคือ การสร้างแผนผังความคิด ซึ่งจะทำให้แบบฝึกมีประสิทธิภาพสามารถนำไปใช้แก้ปัญหาคำจัดการเรียนรู้ของผู้วิจัย อีกทั้งยังเป็นประโยชน์กับครูผู้สอนภาษาไทยคนอื่นๆ จะได้นำไปปรับใช้ในโอกาสต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อสร้างแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ โดยใช้แผนผังความคิดสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80

2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ก่อนและหลังใช้แบบฝึก

สมมติฐานการวิจัย

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการใช้แบบฝึกสูงกว่าก่อนใช้แบบฝึก

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2554 โรงเรียนเทศบาลวัดลุ่มมหาชัยชุมพล อ.เมือง จ.ระยอง จำนวนนักเรียน 3 ห้องเรียน รวม 101 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนชั้นประถมปีที่ 3/2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2554 โรงเรียนเทศบาลวัดลุ่มมหาชัยชุมพล อ.เมือง จ.ระยอง จำนวน 35 คน โดยใช้วิธีสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Sampling)

3. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

3.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ การสอนอ่านด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความโดยใช้แผนผังความคิดสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทย

4. เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้

ภาษาไทยในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 สาระที่ 1: การอ่าน มาตรฐาน ท1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน ข้อที่ 2 การอ่านจับใจความ

5.ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ใช้เวลาในภาคเรียน ที่ 2 ปีการศึกษา 2554 จำนวน 15 ชั่วโมง

วิธีดำเนินการวิจัย

การสร้างและการพัฒนาแบบฝึก

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างและพัฒนา ดังนี้

1. ศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับหลักการสร้างแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความและการสอนอ่านโดยให้ทำแผนผังความคิด จากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2. ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนเทศบาลวัดลุ่มมหาชัยชุมพล เกี่ยวกับวิสัยทัศน์ หลักการ จุดหมาย สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตัวชี้วัด สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ โครงสร้างเวลาเรียน การจัดการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ และการวัดผลประเมินผล

3. ศึกษาคู่มือการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยจากหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนเทศบาลวัดลุ่มมหาชัยชุมพล โดยพิจารณารายละเอียดเกี่ยวกับ หลักสูตรของสาระการเรียนรู้ในภาษาไทย คุณภาพผู้เรียน สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ภาษาไทย ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้ภาษาไทยในสาระการอ่าน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

4. ระบุตัวชี้วัดซึ่งเป็นจุดประสงค์ปลายทางของแบบฝึกแต่ละเล่ม

5. กำหนดสาระการเรียนรู้และเวลาเรียนของแบบฝึกแต่ละเล่ม ซึ่งมีทั้งหมด 5 เล่ม

6. คัดเลือกบทอ่านที่จะนำมาสร้างแบบฝึก จากหนังสือเรียน หนังสือพิมพ์ สารานุกรม นิตยสาร วารสาร

7. ดำเนินการสร้างแบบฝึกตามหลักเกณฑ์ที่ได้ศึกษาซึ่งประกอบด้วย

7.1 คู่มือการใช้แบบฝึก

7.2 แผนการเรียนรู้ประกอบการใช้แบบฝึก

7.3 แบบฝึกซึ่งมีลักษณะโครงสร้างดังนี้

7.3.1 เนื้อหา

7.3.2 ตัวอย่าง

7.3.3 กิจกรรม ประกอบด้วย

7.3.3.1 คำสั่งให้นักเรียนอ่านบทอ่านแล้วทำ

แผนผังความคิด

7.3.3.2 การเขียนแผนผังความคิด

7.3.3.3 คำถาม คำตอบ

7.3.3.4 เฉลย

7.3.3.5 สรุปเสริมความรู้

7.3.3.6 แบบทดสอบประจำแบบฝึก จำนวน 10 ข้อ

8. นำแบบฝึกที่สร้างขึ้นเสนอต่อประธานและกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงแก้ไข

9. นำแบบฝึกที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหาเกี่ยวกับความเหมาะสมของแบบฝึกในแต่ละเล่มแล้วนำมาปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ

10. นำแบบฝึกที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2554 โรงเรียนเทศบาลวัดลุ่มมหาชัยชุมพล อำเภอเมือง จังหวัดระยอง โดยดำเนินการดังนี้

10.1 ชั้นทดลองรายบุคคล โดยทดลองกับนักเรียน จำนวน 3 คน โดยเลือกนักเรียนที่มีผลการเรียน

อ่อน ปานกลาง และเก่ง เพื่อตรวจสอบในด้านการใช้ภาษา ความเหมาะสมของกิจกรรมและเวลาที่ใช้ในการฝึก

10.2 ชั้นทดลองรายกลุ่ม โดยนำแบบฝึกที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วในการทดลองครั้งที่ 1 ไปทดลองกับนักเรียนกลุ่มย่อย จำนวน 9 คน ที่มีผลการเรียนอ่อน ปานกลาง และเก่ง เพื่อตรวจสอบความบกพร่องและ เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาปรับปรุงแก้ไขอีกครั้ง

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างและหาคุณภาพดังนี้

1. ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับการวัดและประเมินผล กับกระบวนการสอนสาระการเรียนรู้ภาษาไทย (สุนันทามัน เศรษฐวิทย์, 2544:6)

2. ศึกษามาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สาระที่ 1: การอ่าน จากหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนเทศบาลวัดลุ่มมหาชัยชุมพล

3. ศึกษาลักษณะและการวัดผลทางการอ่านจับใจความที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาทักษะการอ่านภาษาไทยจากเอกสารความรู้และงานวิจัยต่าง ๆ

4. สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านทักษะการอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 40 ข้อ เป็นปรนัยเลือกตอบ 4 ตัวเลือก เกณฑ์การให้คะแนน ตอบถูกให้ 1 คะแนน ตอบผิดให้ 0 คะแนน คะแนนเต็ม 40 คะแนน

5. นำแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านทักษะการอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่สร้างขึ้น เสนอต่อประธานและกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ เพื่อขอคำแนะนำและนำมาปรับปรุงแก้ไข

6. นำแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านทักษะการอ่านจับใจความสำหรับ

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (IOC)

ซึ่งเป็นการหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามของแบบทดสอบกับจุดประสงค์

7. บันทึกผลการพิจารณาลงความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิแต่ละท่านในแต่ละข้อ นำผลคะแนนที่ได้มาหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามของแบบทดสอบกับจุดประสงค์ เป็นรายชื่อ

8. คัดเลือกข้อแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านทักษะการอ่านจับใจความสำหรับที่มีค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาคือมีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ .50 ขึ้นไป มาปรับปรุงแก้ไขในด้านเนื้อหาและสำนวนภาษา

9. นำแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านทักษะการอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ไปทดสอบนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง โรงเรียนเทศบาลวัดลุ่มมหาชัยชุมพล เทศบาลนครระยอง อำเภอเมือง จังหวัดระยอง จำนวน 40 คน เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกและค่าความยากง่ายดังนี้

9.1 นำคะแนนมาหาค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางด้านทักษะการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้เทคนิค 27% ได้ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง .27 - .63

9.2 วิเคราะห์หาความยากง่ายของแบบทดสอบเป็นรายชื่อ ซึ่งได้ข้อทดสอบที่มีค่าความยากง่ายระหว่าง .27 - .77

10. คัดเลือกแบบทดสอบที่มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง .27 - .63 และมีค่าความยากง่ายอยู่ระหว่าง .27 - .77 จำนวน 30 ข้อ นำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิหาคะแนนจุดตัดโดยกำหนดจุดตัด ซึ่งได้ค่าคะแนนจุดตัดเท่ากับ 21

11. นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่คัดเลือกแล้วไปทดสอบกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง โรงเรียนเทศบาลวัดลุ่มมหาชัยชุมพล เทศบาลนครระยอง อำเภอเมือง จังหวัดระยอง

จำนวน 40 คน เพื่อนำผลคะแนนหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .88

การหาประสิทธิภาพของแบบฝึก

กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3/2 โรงเรียนเทศบาลวัดลุ่มมหาชัยชุมพล สังกัดเทศบาลนครระยอง ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2554 จำนวน 35 คน 1 ห้องเรียน ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านทักษะการอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

การทดลอง ดำเนินการทดลองใน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2554 ตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. ชี้แจงให้นักเรียนให้ทราบถึงวัตถุประสงค์และรายละเอียดของการใช้แบบฝึกให้เข้าใจ

2. ทดสอบก่อนเรียน (pre- test) โดยให้นักเรียนทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านทักษะการอ่านจับใจความก่อนที่ดำเนินการสอนโดยใช้แบบฝึกเพื่อนำคะแนนไปคำนวณหาค่าความแตกต่างระหว่างหลังเรียนและก่อนเรียน

3. ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกตามขั้นตอนที่กำหนดไว้จนครบทุกเล่ม

4. ทดสอบหลังเรียนโดยนำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านทักษะการอ่านจับใจความ ซึ่งเป็นชุดเดียวกันกับที่ใช้ทดสอบก่อนเรียน ให้กลุ่มตัวอย่างทดสอบอีกครั้ง

5. ตรวจสอบแบบทดสอบทักษะการอ่านจับใจความในแบบฝึกแต่ละเล่ม และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านทักษะการอ่านจับใจความ นำผลการตรวจมาวิเคราะห์โดยวิธีทางสถิติ เพื่อหาประสิทธิภาพของแบบฝึกตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 และหาผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก่อนใช้และหลังใช้แบบฝึกการวิเคราะห์ข้อมูล และ สถิติที่ใช้

ผู้วิจัย ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้
หาค่าคะแนนเฉลี่ย

หาประสิทธิภาพของแบบฝึกการอ่านจับใจความโดยใช้แผนผังความคิด ตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนจากการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้สถิติทดสอบทีแบบไม่เป็นอิสระ (t - test - for dependent sample)

การวิเคราะห์ข้อมูล

ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยดังนี้

1. ได้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความโดยใช้แผนผังความคิดสำหรับนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 5 เล่ม มีลักษณะโครงสร้างดังนี้

1. คู่มือการใช้แบบฝึก
2. แผนการเรียนรู้ประกอบการใช้แบบฝึก
3. แบบฝึก มีลักษณะดังนี้

3.1 เนื้อหา สำหรับให้นักเรียนศึกษาความรู้เกี่ยวกับลักษณะของบทอ่านแต่ละประเภท

3.2 ตัวอย่าง สำหรับให้นักเรียนสังเกตการสร้างแผนผังความคิดจากบทอ่านแต่ละประเภท และสังเกตการหาใจความหลัก ใจความรอง การสรุปใจความสำคัญ

3.3 กิจกรรม ประกอบด้วย

3.3.1 คำสั่งให้นักเรียนอ่านบทอ่านแล้วทำแผนผังความคิดและตอบคำถามจากบทอ่าน

3.3.2 การเขียนแผนผังความคิด

3.3.3 คำถาม คำตอบ หลังการเขียนแผนผังความคิดเพื่อนเน้นความเข้าใจและสรุปเรื่องที่อ่าน

3.3.4 เฉลย ซึ่งแสดงคำตอบและการเขียนแผนผังความคิดที่ถูกต้อง โดยให้นักเรียนเปรียบเทียบและตรวจคำตอบด้วยตนเอง

3.3.5 สรุปเสริมความรู้ เพื่อเป็นการ ทบทวนและเตรียมพร้อมก่อนทำแบบทดสอบประจำ แบบฝึก

3.3.6 แบบทดสอบประจำแบบฝึก จำนวน 10 ข้อ เป็นแบบทดสอบวัดทักษะทางการอ่าน จับใจความภาษาไทย

2. แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความโดยแผนผัง ความคิด สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มี ประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 ดังผลการวิเคราะห์ข้อมูล ปรากฏตามตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงผลการหาประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80 ตัวแรก (E1) ของแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความโดย แผนผังความคิด สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

แบบฝึกทักษะเล่มที่	คะแนน เต็ม	คะแนนจุด ตัด	จำนวน นักเรียน ทั้งหมด	จำนวน นักเรียนที่ สอบผ่าน	ประสิทธิ ภาพ 80 ตัว แรก (E ₁)
1. การอ่านจับใจความเนื้อความ เริงบรรยายรายละเอียด	10	6	35	28	80.00
2. การอ่านจับใจความเนื้อความ เริงเป็นเหตุ เป็นผล	10	7	35	29	82.85
3. การอ่านจับใจความเนื้อความ เริงปัญหา และแนวทางแก้ไข	10	7	35	29	82.85
4. การอ่านจับใจความเนื้อความ เริงเปรียบเทียบ	10	7	35	30	85.71
5. การอ่านจับใจความเนื้อความ เริงเรียงลำดับขั้นตอนและลำดับเหตุการณ์	10	6	35	30	85.71
ประสิทธิภาพ 80 ตัวแรก มีค่าเฉลี่ย 83.42					

จากตารางที่ 1 พบว่าร้อยละของจำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์แต่ละแบบฝึกทั้ง 5 เล่มสูงกว่าร้อยละ 80 และนำค่าร้อยละทั้ง 5 เล่มมาหาค่าเฉลี่ยได้ค่าเฉลี่ยของนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดคิดเป็น 83.42 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80 ตัวแรก (E^1)

ตารางที่ 2 แสดงผลการหาประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80 ตัวหลัง (E^2) ของแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความโดยแผนผังความคิด สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

แบบทดสอบ	คะแนนเต็ม	คะแนนจุดตัด	จำนวนนักเรียนทั้งหมด	จำนวนนักเรียนที่สอบผ่าน	ประสิทธิภาพ 80 ตัวหลัง (E_2)
แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3	30	21	35	30	85.71

จากตารางที่ 2 พบว่าร้อยละของจำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์จากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านทักษะการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งเป็นแบบทดสอบรวบยอดหลังใช้แบบฝึกครบทุกเล่มแล้วได้ 85.71 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80 ตัวหลัง (E^2)

เมื่อพิจารณาจากผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามตารางที่ 1 และตารางที่ 2 แล้วจะเห็นว่าแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความโดย แผนผังความคิด สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ 83.42/85.71 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้

3.นักเรียนมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ด้านการเรียนที่เรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความโดย แผนผังความคิด สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ดังผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏตามตารางที่ 3 ตารางที่ 3 แสดงการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความโดยแผนผังความคิด สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

กลุ่มตัวอย่าง	N	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{D}$	D	D^2	t
ก่อนเรียน	35	21.22	11.66				
				2.71	95	499	6.03**
หลังเรียน	35	23.88	7.72				

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 = 2.457

จากตารางที่ 3 พบว่า เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนผลสัมฤทธิ์ด้านการเรียนระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียน ก่อนเรียนคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 21.22 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 11.66 หลังเรียนมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ด้านการเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 23.88 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 7.72 ดังนั้นสามารถสรุปได้ว่า คะแนนผลสัมฤทธิ์ด้านการเรียนของนักเรียนที่เรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความโดยใช้แผนผังความคิด สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าเมื่อนักเรียนที่เรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความโดยใช้แผนผังความคิด สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 แล้วนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นจากเดิม ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานของการวิจัย

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้มีผลสรุปการศึกษาค้นคว้า ดังนี้

1. ได้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความโดยใช้แผนผังความคิด สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีประสิทธิภาพ 83.42 /85.71 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 เพื่อใช้สำหรับเสริมการสอนของครูซึ่งทั้งหมด 5 เล่ม คือ
  - แบบฝึกเล่มที่ 1 การอ่านจับใจความเนื้อความเชิงบรรยายรายละเอียด
  - แบบฝึกเล่มที่ 2 การอ่านจับใจความเนื้อความเชิงเป็นเหตุเป็นผล
  - แบบฝึกเล่มที่ 3 การอ่านจับใจความเนื้อความเชิงปัญหาและแนวทางแก้ไข
  - แบบฝึกเล่มที่ 4 การอ่านจับใจความ เนื้อความเชิงเปรียบเทียบ
  - แบบฝึกเล่มที่ 5 การอ่านจับใจความเนื้อความเชิงเรียงลำดับขั้นตอนและลำดับเหตุการณ์

2. ผลสัมฤทธิ์ด้านการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความโดยใช้แผนผังความคิด สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความโดยใช้แผนผังความคิดสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 สูงกว่าก่อนเรียน สอดคล้องกับสมมติฐานของการศึกษา

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาค้นคว้าวิจัยในการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความโดยใช้แผนผังความคิด สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 สามารถนำมาสู่การอภิปรายได้ดังต่อไปนี้

1. ผลการหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความโดยใช้แผนผังความคิด สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 พบว่าแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความโดยใช้แผนผังความคิดมีประสิทธิภาพเท่ากับ 83.42 /85.71 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ที่กำหนดไว้ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า

1.1 การสร้างแบบฝึกมีการเลือกเนื้อหาที่หลากหลายอยู่ในความสนใจของนักเรียน มีการจัดลำดับเนื้อหาและกิจกรรมจากง่ายไปหายาก นักเรียนสามารถเรียนรู้ทักษะการอ่านจับใจความสำคัญได้จากแบบฝึกด้วยตนเอง มีการศึกษาค้นคว้าวิธีการสร้างแบบฝึก มีการปรับปรุง แก้ไขข้อบกพร่องทั้งจากคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนวิชาภาษาไทย มีการทดลองหาประสิทธิภาพแบบฝึกแบบรายบุคคล และแบบกลุ่มย่อย ก่อนที่จะนำไปทดลองกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ทำให้แบบฝึกมีความสมบูรณ์ทั้งเนื้อหา ภาษา สอดคล้องกับทฤษฎีของการสร้างแบบฝึกของซีลส์และกลาสโกว์ (Seels and Glasgow, 1990, p. 3) ที่กล่าวถึงขั้นตอนการสร้างแบบฝึกโดยเริ่มจากการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้เรียนและเนื้อหา นำผลการวิเคราะห์มากำหนด

รูปแบบการสอนก่อนนำไปใช้ เมื่อใช้แล้วมีการปรับปรุง และนำไปทดลอง ประเมินผล สอดคล้องกับผลงานวิจัยของปญญาพร ปฐมพัฒนา (2543, หน้า 84) ที่พบว่าแบบฝึกที่มีประสิทธิภาพเนื่องจากการปรับปรุง แก้ไข ข้อบกพร่องจากการใช้ในกลุ่ย่อย ทั้งในด้านเนื้อหา ภาษา ซึ่งจะเห็นได้ว่า การดำเนินการให้ได้แบบฝึกที่มีประสิทธิภาพจำเป็นต้องมีการพัฒนาตามลำดับ มีการประเมินผลการใช้และปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้เกิดความสมบูรณ์ตลอดเวลา

1.2 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แผนผังความคิดในแบบฝึกแต่ละเล่ม เป็นการจัดกิจกรรมที่ฝึกให้นักเรียนได้นำความคิดหรือข้อเท็จจริงมาเขียนเป็นแผนภาพเพื่อให้จำเรื่องราวต่างๆได้ง่ายขึ้นดีกว่าการอ่านตำราหลาย ๆ ครั้งและบรรยายด้วยคำพูด แต่แผนผังความคิดได้จัดเรื่องราวเป็นเครื่องหมายหรือแผนภาพ จึงทำให้นักเรียนจำเรื่องราวได้อย่างแม่นยำ ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง สำหรับการอ่านจับใจความเมื่ออ่านแล้วนำมาเขียนแผนผังความคิดจะเป็นการสรุปเนื้อหาที่อ่านให้เป็นรูปธรรมได้อย่างชัดเจน เป็นการถ่ายทอดความคิด ความเข้าใจในเรื่องที่อ่านได้มากยิ่งขึ้นและทำให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจได้ง่าย มองเห็นภาพรวมของเนื้อหาได้เป็นอย่างดีสามารถจับประเด็นได้ครบถ้วนสมบูรณ์ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของมณีส บุญประกอบ (2545 : 26-27) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของแผนผังความคิดไว้ว่าเป็นแผนผังมโนทัศน์ ช่วยให้เห็นภาพรวมได้อย่างชัดเจนและรวดเร็ว จากเหตุผลดังกล่าวจึงเป็นสาเหตุทำให้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความโดยใช้แผนผังความคิด สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 83.42 /85.71 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ที่กำหนดไว้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริพร กอนวงส์ (2548) ที่ได้สร้างชุดฝึกทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจโดยใช้แผนภาพโครงเรื่อง แล้วพบว่าประสิทธิภาพของชุดฝึกที่สร้างขึ้นเท่ากับ 87. 50/ 85.00 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80/80ที่กำหนดไว้ ซึ่ง

ในแต่ละชุดฝึกได้ให้นักเรียนฝึกทำแผนภาพโครงเรื่องจากเรื่องที่อ่าน ทำให้นักเรียนเกิดความเข้าใจ สามารถจับใจความสำคัญได้ โดยดูจากคะแนนวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านทักษะความเข้าใจ

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจโดยใช้ความแผนผังความคิด สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยหลังการใช้แบบฝึกนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์สูงกว่าก่อนเรียนทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก

2.1 การใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความของนักเรียนเป็นการฝึกฝนและทำซ้ำได้ด้วยตนเองทำให้เพิ่มทักษะทางภาษามากขึ้น ประกอบกับแบบฝึกมีความน่าสนใจทั้งเนื้อหา และภาพการ์ตูนที่นำมาประกอบ รวมทั้งกิจกรรมในแต่ละแบบฝึกที่ไม่ยากเกินไปสำหรับเด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

2.2 การที่นักเรียนได้ตอบคำถามหลังเขียนแผนผังความคิดเรียบร้อยแล้วจะเป็นการทบทวน ย้ำความเข้าใจในเรื่องที่อ่านมากยิ่งขึ้นทำให้นักเรียนได้จับประเด็นของเรื่องที่อ่านสมบูรณ์และครบถ้วน เมื่อนำมาตอบคำถามจะทำให้นักเรียนมีความรู้ความจำแม่นยำมากขึ้น

2.3 การนำเทคนิคการเขียนแผนผังความคิดมาช่วยในการอ่านจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านจะทำให้ผู้เรียนเข้าใจเรื่องที่อ่านได้ง่ายเพราะจะช่วยให้ผู้เรียนมองเห็นภาพรวมของเนื้อหา เข้าใจเนื้อหาสาระอย่างเป็นระบบ เกิดการเรียนรู้ที่มีความหมาย สามารถมองเห็นความสัมพันธ์และประเด็นสำคัญของเนื้อหาสาระได้อย่างรวดเร็วซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดการใช้เทคนิคการเขียนแผนผังความคิดของสวิตซ์ มูลคาและอรัย มูลคา ว่าการจดบันทึกด้วยแผนภาพ สัญลักษณ์และสีสัน เป็นการช่วยการทำงานของสมองทำให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ ทำให้เห็นภาพการสรุปเรื่องที่อ่าน ภาพ สัญลักษณ์และ

ลีตันจะช่วยดึงดูดสายตาและช่วยเพิ่มความจำมากขึ้น (สุวิทย์ มูลคำและอรทัย มูลคำ. 2544: 81) จากเหตุผลดังกล่าวจึงส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่3 หลังการใช้แบบฝึกสูงกว่าก่อนเรียน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 ก่อนการใช้แบบฝึกเพื่อให้การจัดการเรียนรู้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ ครูต้องเตรียมความพร้อมเรื่องต่างๆ เกี่ยวกับบทเรียนให้เรียบร้อยก่อน

1.2 ขณะดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอน ครูต้องมีบทบาทในการให้ความช่วยเหลือนักเรียนที่ไม่เข้าใจ ต้องแนะนำหรือยกตัวอย่างเพิ่มเติมและควรยืดหยุ่นเวลาได้ตามความเหมาะสม

1.3 การเลือกเนื้อหาที่นำมาจัดกิจกรรมในแบบฝึกควรเป็นเรื่องที่อยู่ในความสนใจของนักเรียน เนื้อเรื่องไม่ยาวหรือยากจนเกินไป เนื้อหาควรมีความ

หลากหลายและเป็นเรื่องที่อยู่ใกล้ตัวของนักเรียนและมีความทันสมัย

2. ข้อเสนอแนะในการศึกษาวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาและพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความโดยใช้แผนผังความคิด กับกลุ่มเป้าหมายในระดับชั้นอื่น ๆ ด้วย

2.2 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบด้านการอ่านของนักเรียนที่เรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความโดยใช้แผนผังความคิดกับสื่อหรือวิธีการสอนอื่น ๆ

2.3 ควรมีการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความโดยใช้แผนผังความคิด เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญด้วย

2.4 ควรมีการศึกษาและสร้างแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความโดยใช้แผนผังความคิดประกอบสื่ออื่น ๆ เช่น สื่ออิเล็กทรอนิกส์ สื่อมัลติมีเดีย เป็นต้น เพื่อให้ให้นักเรียนมีความรู้สึกตื่นเต้น เ้าใจ ในการเรียนมากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กรมวิชาการ. (2545). คู่มือการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย. กรุงเทพฯ: กรมวิชาการ
- กระทรวงศึกษาธิการ.(2546). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. กรุงเทพฯ:คุรุสภา
- _____ .ลาดพร้าว.(2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ:คุรุสภา
- ลาดพร้าว.
- บุญยาพร ปฐมพัฒนา. (2543). การพัฒนาแบบฝึกการเตรียมความพร้อมด้านภาษาสำหรับเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาล ปีที่ 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิจัยและพัฒนา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ฝ่ายวิชาการ บริษัท สกายบุ๊กส์ จำกัด.(2549).แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550 -2554).กรุงเทพฯ: สกายบุ๊กส์จำกัด.
- พัชนีษ์ หนูคง.(2546).แบบฝึกเสริมทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- มนัส บุญประกอบ. (2545, มกราคม – มีนาคม), ยุทธศาสตร์ใหม่ของการศึกษา: แผนภูมิ มโนทัศน์. สสวท. 18(68), 26 – 29.
- แมนมาส ชวลิต. (2544). แนวทางส่งเสริมการอ่าน. กรุงเทพฯ: บรรณกิจ.

ศิริพร กอนวงศ์.(2548) ชุดฝึกทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจโดยใช้แผนภาพโครงเรื่องสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.

สมพร แผงพิพัฒน์. (2547). ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและการสืบค้น. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์. (2544). การประเมินผลภาษาไทย. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ. (2544). เรียนรู้ผู้ครุมืออาชีพ (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: ที.พี.พรินท์ จำกัด

Seel, B and Glasglow, Z. (1990). *Exercises in instructional design*. Colument, Ohio: Merrill Publishing Company.

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University